

Sygn. akt IV U 93/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2021 roku

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Alina Kordus-Krajewska

Protokolant: sekr.sąd. Michał Ziółkowski

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2021 roku

sprawy z odwołania S. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 15 stycznia 2021 roku

I. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób ,że przyznaje ubezpieczonemu od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. kwotę 4920 zł (cztery tysiące dziewięćset dwadzieścia złotych) tytułem jednorazowego odszkodowania,

II. Zasadza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Alina Kordus - Krajewska

Sygn. akt IV U 93/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 stycznia 2021r. (...) Oddział w T., działając na podstawie art. 3 ust. 1 i art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1205) **odmówił ubezpieczonemu S. G. przyznania prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, do którego doszło 26.11.2020 r. wskutek naruszenia przez wnioskodawcę przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowanego rażącym niedbalstwem.**

Ubezpieczony złożył odwołanie od decyzji (...) w T. z **15.01.2021 r.** wskazując ,że stanowisko organu rentowego jest błędne i nie występowały przesłanki z art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1205)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w odpowiedzi na odwołanie powołując się na stan sprawy wynikający z akt, **podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji i wnosił o oddalenie odwołania.**

W uzasadnieniu podano ,że przebieg zdarzenia z 26.11.2020 r. został opisany w Karcie wypadku nr (...). W dniu zdarzenia ubezpieczony podczas wykonywania obowiązków służbowych, tj. podczas układania detali (pręty, płaskowniki) na stelażu odruchowo włączył przycisk pedału i opuszczające się elektrody przygniotły palec wskazujący prawej dłoni. W karcie wypadku znalazł się zapis, iż przyczyną wypadku było nieprzestrzeżenie przez

poszkodowanego instrukcji bhp przy obsłudze zgrzewarek - pkt 2 i 11 oraz nie stosowanie się do zaleceń zawartych w ocenie ryzyka operatora zgrzewarek o zaleceń przekazywanych podczas szkoleń wstępnych bhp. Powołane wyżej okoliczności pozwalały, zdaniem Oddziału, na przypisanie zachowaniu wnioskodawcy cech rażącego niedbalstwa, które doprowadziło do wystąpienia zdarzenia i spowodowania obrażeń jego ciała, a tym samym na odmowę zaspokojenia spornego roszczenia w oparciu o regulację zawartą w art. 21 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy.

Przez działanie z rażącym niedbalstwem należy rozumieć sytuacje, w których pracownik zdając sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż występuje ono zwykle w danych okolicznościach faktycznych i każdy człowiek o przeciętnej przezorności ocenia je jako ewidentne, a mimo to z naruszeniem przepisów naraża się na to niebezpieczeństwo, ignorując oznaki własnego przeświadczenia o nieuchronności skutków określonego zachowania. Rażące niedbalstwo jest więc rodzajem winy nieumyślnej, której nasilenie wyraża się w całkowitym ignorowaniu przez pracownika następstw swego działania, chociaż rodzaj wykonywanych obowiązków lub zajmowane stanowisko nakazują szczególną ostrożność i przezorność w działaniu (wyrok z dnia 11.9.2001 r., I PKN 634/00, OSNP 2003 nr 16, poz. 381).

Mając powyższe na względzie organ rentowy odmówił ubezpieczonemu S. G. prawa do jednorazowego odszkodowania, gdyż ubezpieczony dopuszczając się rażącego niedbalstwa naruszył przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia.

Ponadto do wniosku ubezpieczony nie dołączył zaświadczenia o stanie zdrowia (...) potwierdzającego zakończenie leczenia i rehabilitacji, co jest jedynym z warunków stanowiącym podstawę do uzyskania jednorazowego odszkodowania. Oddział informuje, iż po zapoznaniu się z odwołaniem ubezpieczonego oraz dołączonymi do odwołania dokumentami nie znajduje podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji i wnosi o oddalenie odwołania. Równocześnie organ rentowy informuje, iż zaświadczenia o stanie zdrowia (...) winno zostać przedłożone w oryginale.

Na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2021r. pełnomocnik ubezpieczonego złożył wniosek o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony S. G. podlega ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia 17 lipca 2020r. z tytułu umowy agencyjnej zawartej z S. W. Sp.zo.o. w T.. Jest obywatelem K. (...). Zna dobrze język rosyjski, w jakimś zakresie ukraiński. Z wykształcenia jest inżynierem.

Ubezpieczony wykonywał pracę w N. Sp.o.o w T. jako pracownik produkcyjny, operator zgrzewarki. Ubezpieczony w sposób ogólny został przeszkolony w zakresie wykonywania pracy. Część przepisów była tłumaczona przez tłumacza j.ukraińskiego, część odczytana po polsku. Pracownicy pokazywali ubezpieczonemu jak ma wykonywać pracę.

W dniu zdarzenia ubezpieczony wykonywał pracę od 6 rano. Układał detale (pręty, płaskowniki) na stelażu . Stelaż aby się nie ruszał musiał być przytrzymywany i po ułożeniu detali należało wcisnąć pedał aby uruchomić zgrzewarkę. Ubezpieczony ok.16.20 przy kolejnej takiej czynności zauważył po ułożeniu detali, że jeden detal jest położony nierówno , poprawił go i odruchowo włączył przycisk pedału. Zabrał rękę lecz nie zdążył , gdyż bardzo szybko opuszczające się elektrody przygniotły palec wskazujący prawej dłoni.

W karcie wypadku znalazł się zapis, iż przyczyną wypadku było nieprzestrzeganie przez poszkodowanego instrukcji bhp przy obsłudze zgrzewarek - pkt 2 i 11 oraz nie stosowanie się do zaleceń zawartych w ocenie ryzyka operatora zgrzewarek o zaleceń przekazywanych podczas szkoleń wstępnych bhp.

Dowód: karta szkolenia wstępnego k.40, oświadczenie o zapoznaniu z zasadami pracy i bhp na stanowisku pracownik produkcyjny k.41-42, ocena ryzyka zawodowego k.43-51, instrukcja obsługi zgrzewarki k .52, akt sprawy, zeznania świadków R. S. –protokół elektroniczny z dnia 6 sierpnia 2021r od 00:12:00, przesłuchanie ubezpieczonego –protokół elektroniczny z dnia 6 sierpnia 2021r od 00:43:42,

W wyniku wypadku u ubezpieczonego został zmiądzony paliczek obwodowy z pourazową utratą fragmentu opuszki wskaziciela ręki prawej. Ubezpieczony doznał 5 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu zgodnie z pkt. (...) tabeli orzeczniczej.

Dowód: opinia biegłego chirurga- ortopedy k.26-27v

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny, w przedmiotowej sprawie, ustalony został na podstawie treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w oparciu o przesłuchanie świadka i ubezpieczonego. Autentyczność dokumentów zebranych w toku postępowania nie była kwestionowana. Ubezpieczony logicznie i spójnie przedstawił przebieg dotychczasowej pracy, szkolenie oraz przebieg zdarzenia. Świadek przedstawił przebieg zdarzenia z karty wypadku, wyjaśnił ogólne zasady szkoleń w sposób podobny do ubezpieczonego.

Świadek wyjaśnił także, że jako specjalista ds. bhp proponował aby stworzyć dodatkowe zabezpieczenie przez natychmiastowym uruchomieniem zgrzewarki po naciśnięciu pedału.

Sąd uznał za miarodajną opinię biegłego chirurga- ortopedy. Osobie tej nie można przede wszystkim odmówić umiejętności i kwalifikacji niezbędnych do sporządzenia opinii, zgodnej z tezami dowodowymi zawartymi w postanowieniu dopuszczającym ten dowód. Biegły posiada wystarczającą wiedzę z dziedziny medycyny objętej zakresem przedmiotowym powyższej opinii. Wykazując się nadto wieloletnim stażem pracy w zawodzie lekarza określonej specjalizacji, legitymował się również potrzebnym doświadczeniem zawodowym. Biegły był zatem w stanie ustalić fakty potrzebne do sporządzenia opinii, dokonać ich właściwej, obiektywnej analizy, jak też wyprowadzić poprawne wnioski, pozostające w zgodzie z zasadami sztuki lekarskiej oraz wiedzą z zakresu danej dziedziny medycyny.

Z uwagi na brak uzasadnionych zastrzeżeń Sąd nie widział potrzeby uzupełniania dotychczas wydanej opinii, a tym bardziej – dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego.

Sąd oddalił wniosek organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu BHP. Sąd zgodnie z art. 278 kpc dopuszcza taki dowód gdy sprawa wymaga wiadomości specjalnych. Zdaniem sądu stan faktyczny przedmiotowej sprawy nie wymagał wiadomości specjalnych.

Oceniając stanowisko organu rentowego trzeba wyjaśnić, że naruszenie przez pracownika przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia powinno – w celu umożliwienia skorzystania z omawianego przepisu art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych – nastąpić w sposób umyślny albo rażąco niedbały. O ile samo pojęcie umyślności (winy umyślnej) jest dość czytelne – obejmuje ono przecież zamiar bezpośredni dokonania określonego naruszenia (gdy osoba chce naruszyć daną normę) lub zamiar ewentualny (gdy przewidując naruszenie przez siebie danej normy na nie się godzi) – tak pewne trudności interpretacyjne dostarcza sformułowanie rażącego niedbalstwa. Rażące niedbalstwo winno się traktować jako ciężką postać winy nieumyślnej. W judykaturze podkreśla się, iż działanie z rażącym niedbalstwem oznacza taką sytuację, w której pracownik zdaje (lub powinien zdawać) sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż zwykle ono występuje w danych okolicznościach faktycznych, tak że każdy człowiek o przeciętnej przezorności ocenia je jako ewidentne, a mimo to z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony życia lub zdrowia bez potrzeby naraża się na to niebezpieczeństwo, ignorując następstwa własnego zachowania się (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 1976 r., III PRN 19/76, OSNCP 1977 Nr 3, poz. 55; wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 1998 r., II UKN 11/98, OSNAP 1999/7/253; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 29 października 1998 r., III AUa 510/98, OSA 1999/7-8/41; wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 1999 r., II UKN 221/99, OSNAP 2001/6/205). W ocenie Sądu dotychczasowe orzecznictwo zachowało aktualność na gruncie nowej ustawy. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 r. I UK 69/12 dodano zdaniem Sądu Rejonowego słusznie, że wypadek przy pracy to zdarzenie przede wszystkim faktyczne, w którym po zmianie definicji warunkuje je co najmniej wystąpienie urazu. Spowodować taki wypadek umyślnie lub

wskutek rażącego niedbalstwa, to znaczy nie tylko umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa naruszyć przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia, lecz objąć także takim stopniem winy kategorię przede wszystkim faktyczną jaką jest związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem przepisów i zasad (reguł bezpieczeństwa) a skutkiem w postaci wypadku przy pracy (urazu).

Dodatkowo w ocenie winy pracownika jako wyłącznej przyczyny wypadku przy pracy należy uwzględnić, oprócz zachowania samego poszkodowanego, całokształt okoliczności zdarzenia, w tym zwłaszcza także zachowania innych jego uczestników oraz zaniedbania organizacyjno-techniczne pracodawcy(1999.04.08 wyrok SN II UKN 557/98 PiZS 1999/9/35).

Zdaniem sądu nie można było ocenić ,że wyłączną przyczyną wypadku, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

Ubezpieczony został przeszkolony ogólnie, nie w języku rosyjskim, zatem dokładna treść instrukcji obsługi zgrzewarki podana w karcie wypadku nie była ubezpieczonemu znana. Ubezpieczony obecnie wiele rozumie z mowy w języku polskim ,lecz nie wszystko i nie czyta w tym języku.

Ubezpieczony wiedział, aby nie trzymać nogi nad pedałem, choć tego nie było w instrukcji i tak pracował. Ubezpieczony co jest także podane w karcie wypadku miał już nacisnąć pedał po ułożeniu detali, lecz zobaczył ,że leżą nieprawidłowo i szybko je poprawił i przy tym odruchowo nacisnął pedał. Zdaniem Sądu nie zrobił tego umyślnie lub w sposób rażąco niedbały, gdyż nie można do tej kategorii zaliczyć odruchowych czynności pracownika, który jak podał po ponad 10 godzinach jednostajnej pracy był zmęczony. Zmęczenie po wielu godzinach pracy jest zrozumiałe , zgodne z doświadczeniem życiowym i nie wymaga wiadomości specjalnych.

Sąd miał też na uwadze w sprawie ,że specjalista ds. bhp proponował aby stworzyć dodatkowe zabezpieczenie przez natychmiastowym uruchomieniem zgrzewarki po naciśnięciu pedału. Wyjaśnił ,że przy uruchomieniu zgrzewarek ręcznie trzeba to zrobić oburącz i jednocześnie wcisnąć przyciski z boku maszyny co powoduje ,że ręce muszą być dla uruchomienia maszyny zabrane ze strefy zagrożenia. Natomiast gdy trzeba trzymać stelaż to ręczny sposób uruchomienia zgrzewarki nie jest możliwy i ręce nie były chronione przy odruchowym wciśnięciu pedału. Służby BHP w N. Sp.o.o. oceniały zatem ,że uruchomienie maszyny pedałem stwarza duże niebezpieczeństwo dla pracowników, skoro były proponowane zmiany.

Trzeba zwrócić nadto uwagę ,że zgrzewarki działały różnie , na tej ubezpieczony pracował po raz pierwszy. Urządzenie zgrzewające opuściło się bardzo szybko i nie podniosło. Mechanizm w innych zgrzewarkach był inny, wolniejszy.

Takie problemy z zabezpieczeniem mechanizmu uruchamiania zgrzewarki, nie pozwalają także na przyjęcie ,że odpowiedzialność za wypadek ciąży tylko na pracowniku.

Należało ocenić ,że nie stały spełnione przesłanki z art. 21 ust.1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1205)

Zgodnie z art. 3 ust.2 pkt. 7 cyt. ustawy na równi z wypadkiem przy pracy w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ: przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Sąd przyznał ubezpieczonemu odszkodowanie.

U ubezpieczonego biegły chirurg- ortopeda ustalił 5% uszczerbek na zdrowiu . Sąd zasądził odszkodowanie za 5% uszczerbku na zdrowiu. Wysokość odszkodowania ustalono na podstawie art. 12 ust.5 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o

ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zgodnie z tym przepisem do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 1-4, przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15.

O kosztach zastępstwa procesowego ubezpieczonego, którego należało uznać za stronę wygrywającą postępowanie orzeczono na mocy art. 98 kpc i par. 9 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r.w sprawie opłat za czynności radców prawnych.